

TARK JA TEGUS
EESTI^{leaf}2035

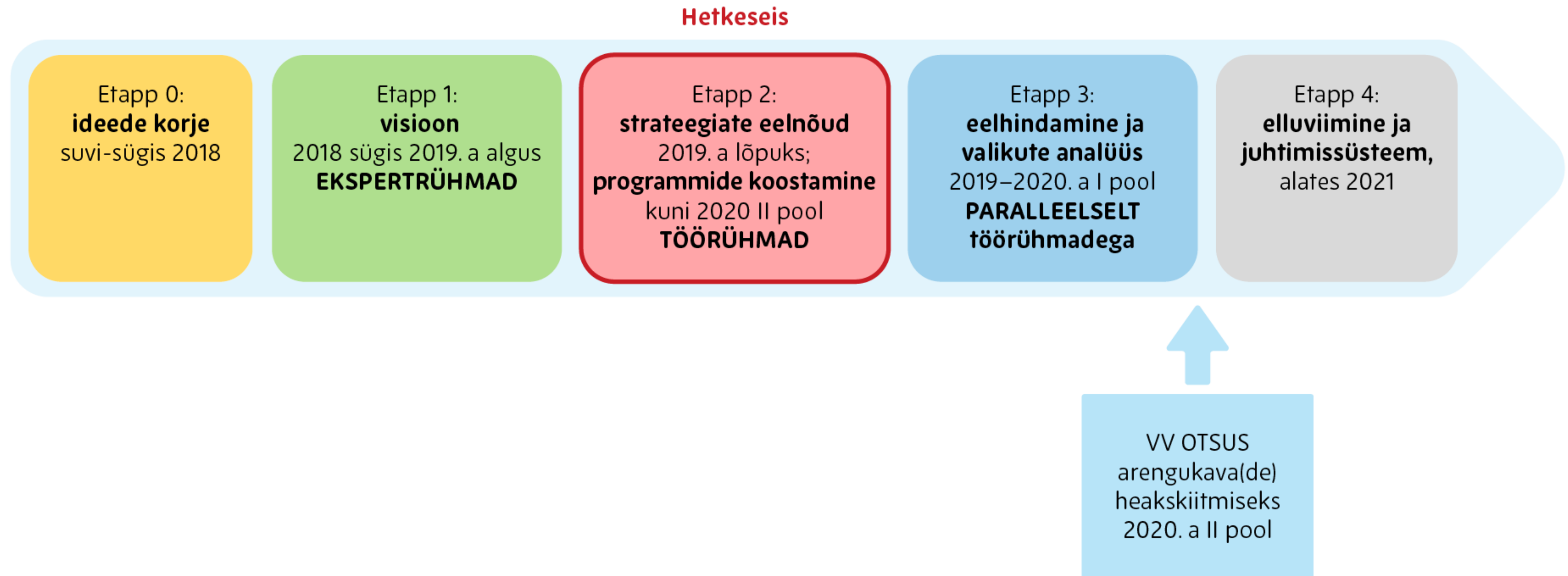
HTM haridus ja noortestrategie koostamisest

11.06.2019 TAIES arutelu

Katrin Pihor, Tatjana Kiilo, Reelika Ojakivi

ÜHTNE STRATEEGILINE PLANEERIMINE HTM-i VASTUTUSALAS

Visioonid – sisend tööruhmadele

Eeltööna **kogusid HTM ja partnerid ideid** erinevatel valdkondlikel üritustel ja 2018. aasta Arvamusfestivalil.

Samuti palus HTM kolmel ekspertrühmal koostada **visioonid ja ettepanekud** Eesti väärtuste, heaolu ja sidususe ning konkurentsivõime edendamiseks.

Kolme ekspertrühma visioonidokumentid on leitavad HTMi veebist

<https://www.hm.ee/et/kaasamine-osalemine/haridus-ja-teadusstrateegia-2021-2035/visiooniloome>

- Lisaks visioonidokumentides pakutud ettepanekutele lähtuvad tööruhmad valdkonna **analüüside tulemustest** (sh kehtivate strateegiate vahehindamised), **partnerite, siht- ja sidusrühmade ettepanekutest, OECD poliitikasoovitustest** jne.

FOOKUSTEEMAD JA SEOSSED TEISTE VALDKONDADEGA

Regionaalareng, sotsiaalkaitse ja tervishoid, taristu, tootlikkuse kasv ja tark ettevõtlus, tööturg, infoühiskond, rände- ja talendipoliitika

Haridus | Individuaalseid valikuid toetav haridussüsteem (Uued) oskused ja oskuste parem kasutamine
Õppimine kui koostöö ja õpetaja kui teejuht

Õppekavade arendamine

Kultuur, lõimumine, kodakondsuspoliitika, EL- ja välispoliitika

Eesti kultuuri ja keele väärtustamine ning sidus ühiskond

Eesti kultuuripoliitika põhialuste väljatöötamine (KuM)

Sotsiaalkaitse ja tervishoid, kultuur ja sport, ettevõtlus, julgeolek ja turvalisus, kodanikuühiskond

Ühiskondlikult aktiivsed ja arengut eestvedavad noored ning noori võimestav noorsootöö

Eesti keelepoliitika põhialuste väljatöötamine

Tootlikkuse kasv ja tark ettevõtlus, infoühiskond

Teaduspõhine mõtteviis ja kõrgetasemeline, mõjus ning mitmekesine teadus

TA, innovatsiooni ning ettevõtluse arengukava väljatöötamine (koos MKMiga)

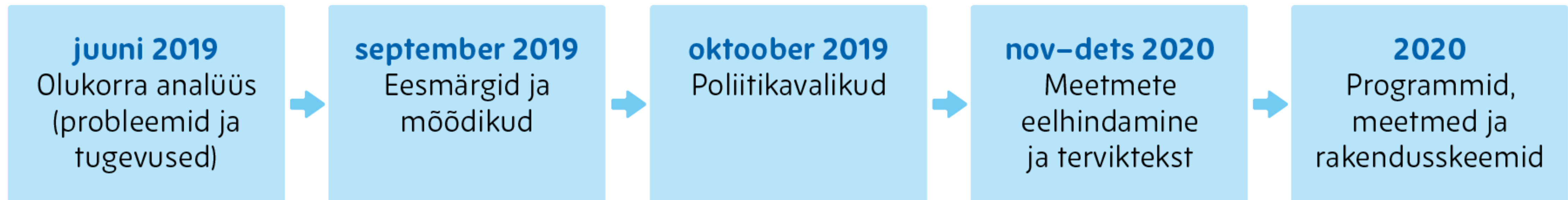
Strateegia „Eesti 2035“ väljatöötamine
(Riigikantselei ja RaM)

TÖÖRÜHMAD KOOSESIS, ÜLESANDED, AJAKAVA

Töörühm:

- HTMi ja teiste ministriumide eksperdid
- Poliitike elluvijad ja partnerid
- Eksperdid
- Siht- ja sidusrühmade esindajad, nt KOVide, koolipidajate, noorte, lapsevanemate, õpetajate, noorsootöötajate, teadlaste, ettevõtjate esindajad
- ...

Avalikkuse kaasamine 2019. II pa

- **Arvamusfestivali** hariduse aruteluala – kogume täiendavat sisendit strateegiate tarvis.
- Koostöös Eesti Kultuuri Kojaga suvel **avalikud arutelud piirkondades** (juuli- august)
- Koostöös Eesti Haridusfoorumiga **arutelud olulisemate huvirühmadega** (septembrist - detsembrini).
- Plaanis on strateegiadokumentide **avalikud e-konsultatsioonid** sügisel.

TARK JA TEGUS
EESTI^{leaf}2035

Haridus- ja noortevaldkonna
fookusteemad

Haridussüsteem

Haridus kogu elukaare jooksul. Individuaalsetest arenguvajadustest lähtuvad haridusteed lasteaiast kõrgkoolijärgse täiendusõppeni.

→ Kuidas suurendada Eesti haridussüsteemis kõigi õppeastmete ja -suundade sidusust ning ühtlustada kvaliteeti?

Õpi- ja töötee pikenemine, uued ametid, sagenev liikumine töökohtade vahel, uued vajalikud oskused.

→ Elukestvat õppimist toetav süsteem, mis motiveerib kõiki inimesi oma õpiharjumust hoidma. Haridussüsteem peab toetama kiiret ümberõpet ja pakkuma (täiendus)õpet igas vanuses inimestele.

→ Haridustee jätkamiseks ei tohiks aastaks 2035 olla takistusi hoolimata sellest, mis hetkel ja mis põhjusel haridustee katkes.

Oskused ja nende kasutamine

- **Vajalike oskuste arendamine**, oskuste arendamise toetamine, oskuste nõudlust ja pakkumist käsitlev info otsustajatele ja inimestele. Üldoskuste olulisuse kasv, sh nn pehmed oskused, juhtimise ja töö organiseerimise oskus.
- **Oskuste efektiivne kasutamine.**
  - Kuidas lisaks headele teadmistele ja oskustele õpetada oskuste rakendamist ja ettevõtlikkust – võimekust tegutseda.
  - Eesti inimestel on oskusi enam, kui neid tööturul kasutatakse. Kuidas tõhustada oskuste kasutust tööturul ja saavutada suuremat tootlikkust, kõrge hõive kõrge kvaliteediga töökohtadel?
- **Oskustega inimeste kaasamine nii laiemale hõivele kui ka rände abil.**

Õpetamine ja õpetajad

- **Õpikäsituse uuendamise eesmärk:** õppijakeskne ja koostöine õppimine, mis on suunatud iga õppija võimendamisele, tema eneseteostusele ja toimetulekule eri rollides. Õppimise tähenduslikkus. Üldpädevuste ja nn tulevikuoskuste omandamine õpiprotsessis.
- **Õpetaja kui mentor ja teejuht.**
- Senisest enam on väärtustatud **koolirõõm** – õppijate ja õpetajate subjektiivne heaolu õppeprotsessis.
- **Koolijuhtide, õpetajate, õppejõudude ja koolitajate töötingimused, karjäärimudelid (mobiilsus) ning järelkasv.**

Noorte ees seisvad väljakutsed

- Võimalused ja tugi eneseteostuseks (loovus ja ettevõtlikkus)
- Digiajastu võimalused ja oskused
- Mitteformaalse õppimise arvestamine formaalhariduses
- Osaluseks on vaja teadmisi ja võimalusi
- Risk jääda arenguvõimalustest kõrvale
- Vajadus individuaalseks lähenemiseks, võimestamiseks ja toeks
- Erinevate vajadustega noorte kaasamine
- Tulevikutöökõks vajalike pädevuste omandamine
- (Vaimne) tervis ja endast hoolimine

Küsimused ja ettepanekud strateegiaprotsessi kohta:

- **Haridus:** Kersti Kõiv, analüüsiosakonna nõunik (kersti.kõiv@hm.ee)
- **Noortevaldkond:** Reelika Ojakivi, noorteosakonna juhataja reelika.ojakivi@hm.ee

Strateegilise planeerimise info HTMi veebis:

<https://www.hm.ee/et/kaasamine-osalemine/strateegiline-planeerimine-aastateks-2021-2035>

TARK JA TEGUS
EESTI 2035